

KARTA KURSU
(kursu obligatoryjnego)
 Pedagogika (II st. st. stacjonarne, semestr pierwszy)
 2025/2026

Nazwa	Action research w pracy nauczyciela	
Nazwa w j. ang.	<i>Action research in teacher's work</i>	
Koordynator	dr hab. K. Dormus prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. O. Bykowska, prof. UKEN Dr B. Hartman
Punktacja ECTS	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Cele kształcenia zawierają:

- poznanie różnych sposobów i możliwości wpływania na rzeczywistość w pracy nauczyciela przez łączenie teorii z praktyką
- kształtowanie umiejętności spostrzegania zagadnień społecznych podlegających badaniom action research
- action research w pracy nauczyciela jako podstawa budowania zmian w rzeczywistości i organizacji szkolnej
- rozwój umiejętności wykorzystywania wyników action research do definiowania i rozwiązywania problemów jak też aktywizacji społeczności szkolnej
- budowanie refleksji o możliwych problemach etycznych w badaniach typu action research

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawy wiedzy o problemach współczesnych społecznych
Umiejętności	Analiza tekstu
Kursy	Metodologia badań pedagogicznych, Podstawy metodologii nauk społecznych

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 student zna metodologię prowadzenia badań typu action research W02 potrafi rozwiązywać dany problem z różnych perspektyw działania W03 ma wiedzę o wektorach zmian w placówkach oświatowych	K_W01 K_W03
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	U01 student potrafi przygotować oraz przeprowadzić projekt action research U02 posiada umiejętności przeprowadzenia analizy i interpretacji wyników action research U03 w oparciu o wyniki potrafi nazwać ważne problemy społeczne U04 umie implementować wyniki action research do aktywizowania środowiska szkolnego	K_U01 K_U02 K_U03
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 komunikacja i współpraca w zróżnicowanych grupach społecznych K02 ma kompetencje do zespołowego prowadzenia badań typu action research	K_K01 K_K02

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin		30							
30									

Opis metod prowadzenia zajęć

Planowanie i opracowywanie projektów grupowych i indywidualnych badań typu action research, analiza tekstów, dyskusja dydaktyczna, prezentacja projektów

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X				
W02							X	X					
W03							X	X					
U01							X	X	X				
U02							X		X				
U03							X	X	X				
U04							X		X				
K01							X						
K02							X						
....													

Kryteria oceny

Zaliczenie z oceną w oparciu o pozytywną ocenę projektu indywidualnego lub grupowego.

Uwagi

Studia 2-stopnia, magisterskie, stacjonarne

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Teoretyczne podstawy badań typu action research - K. Lewin, P. Freire, D. Schon
2. Nauczyciel jako badacz społeczny w procesie zmian
3. Planowanie projektu badawczego typu action research, analiza źródeł danych, metody ilościowe i metody jakościowe.
4. Obserwacja uczestnicząca jako jedna z możliwych metod w badaniach typu action research
5. Nauczyciel jako refleksyjny i transdyscyplinarny badacz w działaniu ku zmianie własnej organizacji szkolnej
6. Koncepcja badania zbiorowej pamięci historii społecznej w oparciu o metody action research
7. Miasto jako przestrzeń wykluczenia społecznego młodzieży ujmowane metodą action research
8. Wielokulturowość w szkole i dynamika stosunków społecznych jako edukacyjne pole do badań w działaniu.
9. Działalność teatru w szkole jako przedmiot stymulacji aktywności dzieci i młodzieży ujęty poprzez action research
10. Etyczne aspekty w badaniach typu action research.

Wykaz literatury podstawowej

- Červinkowa, H., Gołębiak, B. D. (red.). Edukacyjne badania w działaniu, Warszawa 2013.
- Červinkowa, H., Gołębiak B.D. (red.) Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane, Wrocław 2010.
- Gołębiak, B. D. Zmiany edukacji nauczycieli. Wiedza – biegłość – refleksyjność, Toruń: 1998.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Dormus K. "Rozprawy z Dziejów Oświaty" (1958-2023) w: Historia wychowania u progu XXI wieku : potrzeby badań naukowych i wyzwania edukacyjne / redakcja naukowa Andrzej Meissner, Ryszard Ślęczka, Kraków : Wydawnictwo Naukowe UKEN, 2024 S. 183-195
 Michel M, Gry uliczne, Wyd. UJ Kraków 2016
 Chrostowski A., Jemielniak D., (2008), Action research w teorii organizacji i zarządzania, Organizacja i kierowanie, Nr 1 (131)

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	3
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	7
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2